

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Ceny prenumeraty:

Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania gazety 2 korony.

Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy.

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie . 2 K 50 h. | z dwukrotną 3 K — h.
kwartalnie . 7 „ 50 „ | wysyłką . . 9 „ — „
rocznie . . 30 „ — „ | pocztową . 36 „ — „

W Niemczech miesięcznie 4 K — h.
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. — Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustymi czcionkami liczą się podwójnie. Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.

Nr. 1043.

Lwów, niedziela 15. grudnia 1912.

Rok II.

W oczekiwaniu światła z Londynu.

Dobre widoki konferencyi. — Trójporozumienie zgadza się na neutralność Albanii. — Zajścia w Salonikach.

Lwów, 15 grudnia.

(—) Im bliższy jest termin konferencyi londyńskich, zwłaszcza zaś konferencyi ambasadorów sześciu mocarstw, do której nawet pesymiści zaczynają się mniej ponuro odnosić — tem większe zatacza kręgi uspokojenie opinii publicznej w Europie. Naturalnie, że oddawanie się zbytniemu optymizmowi byłoby trochę przedwczesne, bo niespodzianki są zawsze możliwe a Europa miewała już konferencye, podczas których uczestnicy ich gwałtownie się mobilizowali. Tak jednak, jak rzeczy dziś stoją, pogadanka ambasadorów powinna się zakończyć wyrównaniem wszystkich różnic, ciężących obecnie nad strwożoną Europą i powyrywaniem lontów z rozmaitych prochowni.

Wczorajszy dzień jest dobrą pod tym względem prognozą. Oto według doniesienia półoficyjalnej austr. „Polit. Corresp.“, mocarstwa trójporozumienia zgodziły się już na wniosek trójprzymierza co do zneutralizowania Albanii. A więc uznają w zupełności stanowisko Austro-Węgier tem samem izolując Serbię. Czy po tym fakcie Serbia pozbawiona, jak widać, pełnej protekcji Rosyi zechce się opierać przy sprawie portowej, wątpliwe należy. W każdym zaś razie teren przedwstępny do pogadanki ambasadorów jest już wyrównany, tem też większe są widoki załatwienia innych trudności.

Wiedeń. (Tel. wł.) „W. Allg. Ztg.“ pisze: **Sytuacja międzynarodowa jest obecnie zupełnie spokojna**, a nerwowość, która w naprężeniu trzymała przez kilka tygodni Europę, ustąpiła, do czego głównie przyczyniła się umiarkowana i pokojowa polityka Austro-Węgier. Ze stanowiska monarchii świat nabrał przekonania, że nie ma ona żadnych agresywnych tendencji, jakie jej z pewnych stron przypisywano, że przeciwnie, dąży ona do pokojowego rozwikłania nagromadzonych trudności. Także reunion ambasadorów, zapowiadany na 17 b. m., podziałał na tę nerwowość uspokajająco, ponieważ w ten sposób stworzono forum, które przyczyni się do osiągnięcia porozumienia między mocarstwami. Równocześnie prawie rozpoczynające się rokowania pokojowe dadzą jasny i dokładny obraz dążeń państw bałkańskich.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczoraj odbyła się w ministerstwie spraw zagr. konferencya szefów sekcji z ministrem Berchtoldem. Jak słychać, szło o ustalenie stanowiska Austrii do Serbii w sprawie portu i Prochaski.

Paryż. (TBK.) „Petit Parisien“ pisze: **Zajęcie przez Serbów Durazza i San Giovanni di Medua byłoby tak samo niebezpieczne dla Austrii, jak ufortyfikowanie Vlissingen dla Francji i Anglii. Austro-Węgry nie występują przeciw politycznym i gospodarczym interesom Serbii**, której rozwój obecny okazuje, jak nieuzasadnione są obawy na ucisk Austrii. Austriya dąży jedynie do bezpośredniego połączenia z Salonikami. Zarządzenia Austrii tem się tłómaczą, że Serbia kilkakrotnie oświadczała, iż jest pewna poparcia pewnych mocarstw.

Belgrad. (TBK.) Nowy poseł serbski w Wiedniu Jowanowicz dziś wyjedzie do Wiednia.

Belgrad. (Tel. wł.) Armia serbska przywrócona została do dawnego stanu t. j. do liczby 330.000 żołnierzy, a to przez powołanie rezerw w miejsce zabitych i rannych. Prócz tego może Serbia postawić 100.000 dobrze uzbrojonego żołnierza przez powołanie nadliczbowego rekruta z r. b. i następnego.

Trójporozumienie a Albania.

Wiedeń. (TBK.) „Polit. Corr.“ zamieszcza informację z Paryża, potwierdzającą, że myśl uznania autonomicznej Albanii za państwo neutralne spotyka się z ogólnym poklaskiem. Dlatego już teraz należy się liczyć z tem, że inicjatywa Austrii i Włoch, dotychczas poufnie tylko przedstawiona gabinetom, z chwilą, gdy wejdzie pod dyskusję jako myśl konkretna, uzyska zgodę mocarstw trójporozumienia.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Fr. Pr.“ donosi, że **mocarstwa trójporozumienia zgodziły się na wniosek trójprzymierza co do neutralności Albanii.**

Rokowania pokojowe.

Londyn. (TBK.) Konferencya pokojowa rozpocznie się w poniedziałek rano.

Londyn. (Reuter). Delegaci czterech państw bałkańskich odbyli w piątek naradę, która trwała do północy. Omawiano szczegółowo sposób postępowania na konferencyi pokojowej. Venizelos zaproponował wybór najstarszego wiekiem delegata Nowakowicza na prezesa, co uchwalono. Jeżeli delegaci tureccy na to się nie zgodzą, to mają przewodniczyć kolejno poszczególni delegaci. Podniesiono, że przy podpisywaniu umo-

wy o zawieszenie broni zawiadomiono Turków, że chociaż Grecy nie podpisali tej umowy, to jednak wezmą udział w rokowaniach pokojowych. **Cztery państwa bałkańskie osiągnęły porozumienie** co do warunków pokojowych, jakie mają być przedstawione Turcji. Wymieniono zapewnienia wzajemnej lojalności, przyjaźni i zgody wszystkich czterech państw.

Londyn. (TBK.) Sir Edward Grey przyjął w urzędzie spraw zagranicznych delegatów tureckich i bułgarskich.

Londyn. (Reuter). Danew wyjeżdża do Paryża celem odbycia narady z Poincarém i innymi mężami stanu.

Londyn. (Tel. wł.) „Daily Mail“ dowiadyje się, że delegaci Związku postawili następujące żądania:

Turcyja ma odstąpić znaczną część Tracji i Macedonii oraz Sandżak i wyspy egejskie. **Albania otrzyma autonomię** pod gubernatorem, mianowanym przez sułtana. Turecka granica iść będzie od Midii do zatoki Saros. Serbia nie żąda co do drogi nad morze, obowiązuje się jednak, że **droga ta będzie miała charakter czysto handlowy**. Po zawarciu pokoju z Turcyją nastąpi podział terytoriów, tu najwięcej trudności przedstawia sprawa Salonik.

Londyn. (Tel. wł.) „Morn. Post“ radzi Związkowi, by zawarł unię cłową z Albanją, wówczas będzie mógł uzyskać kolej do handlowych portów nadbrzeżnych, Serbia zaś prócz tego mogłaby korzystać z portu salonickiego.

Londyn. (Tel. wł.) Wczoraj odbyła się konferencya delegatów Związku w hotelu „Hydepark“ i miała rzekomo doprowadzić do **pełnego porozumienia**, tak, że Związek będzie występował wobec Turcji zupełnie jednolicie.

Londyn. (Tel. wł.) Delegaci pokojowi są bardzo rozmowni, dzienniki zamieszczają całe szpalty wywiadów z nimi. Danew oświadczył, że Bułgaria absolutnie nie rzeknie się Adryanopola, serbscy delegaci mówią znów, że **Serbowie nie opuszczą ani Alessio, ani Durazzo**, cokolwiek by o tem sądzono w Wiedniu i Konstantynopolu. Równocześnie jednak nadchodzą tu wiadomości, że stanowisko armii serbskiej w Albanii wobec coraz to rosnącego entuzjazmu Albańczyków jest bardzo zagrożone.

Pod brzemieniem zwycięstw.

Berlin. (Tel. wł.) Z otoczenia króla Ferdynanda donoszą, że król ogromnie się postarzał i posiwiał, wygląda jak zgrzybiały sta-

ry człowiek. Król troszczy się o przyszłość Bułgarii, trwoży go myśl, by zwycięzcy jenerałowie, zwłaszcza zaś Sawow, nie odebrali mu władzy. Otoczenie króla jest bardzo zaniepokojone jego stanem.

Wojna trwa dalej.

Ateny. (Ag. At.) Admirał Kunduriotis donosi, że kontrtorpedowiec „Sfendoni”, stojący na straży do wjazdu do Dardaneli zauważył nieprzyjacielski kontrtorpedowiec, który wypłynął z Kumkaleh. „Sfendoni” podpłynął na 3000 metrów i dał kilka strzałów, a kontrtorpedowiec „Louchi” strzelił do Kumkaleh. Forty odpowiedziały ogniem. Kontrtorpedowiec nieprzyjacielski uciekł w cieśninę dardaneelską nie odpowiadając wcale na strzały okrętów greckich.

Cetynia. (Tel. wł.) Walki o Skutari trwają dalej z małymi przerwami. Turcy ponawiają coraz to nowe ataki. Słychać, że armia obłężnicza znajduje się w bardzo przyłrych warunkach. — Należy wątpić, czy Czarnogórcy zdołają prowadzić dalszą wojnę.

Berlin. (Tel. wł.) „Loc. Anz.” donosi z Salonik, że działalność band bułgarskich w Macedonii nie ustaje. Płądrowania i morderstwa są na porządku dziennym. W Strumicy zamordowała banda około 600 Turków, żydów i Greków.

Wojna o... dziennik w Salonikach.

Saloniki. (TBK.) Władze greckie zawiesiły dziennik „Bułgaria” za tendencyjne i nieprzychylnie dla Grecji artykuły. Oddział wojska bułgarskiego oparł się przeprowadzeniu tego zarządzenia. Z tego powodu Grecy wezwali pomocy silnego oddziału wojska i żandarmeryi. Przybyło też wojsko bułgarskie. Grecy obsadzili ulicę wiodącą od drukarni „Bułgarii” do Banku Otomańskiego. Z obu stron wystąpiono z bagnetami. Starsi oficerowie spór załagodźli.

Sprawa uniwersytetu.

Wiedeń. (Tel. wł.) Jak się wasz korespondent dowiadyuje, w tekście orędzia ustalono tak drobne zmiany stylistyczne, że nie stoją one zupełnie w sprzeczności z uchwałami Koła z 22-go maja b. r. in puncto określenia dotychczasowego polskiego charakteru uniwersytetu lwowskiego, z drugiej zaś strony umożliwiają Rusinom przyjęcie projektu. W ten sposób największa trudność była by pokonana. Jest nadzieja, że w poniedziałek dokonane będzie porozumienie między Polakami, Rusinami a rządem.

Istnieją jeszcze trudności w sprawie stosunku nowych ruskich profesorów do senatu. Rusini w tym względzie żądają więcej, niż im koncedują Polacy. Gdy jednak idzie im nie o ustalenie wpływu nowych ruskich docentów na bieg spraw leżących, ale na przygotowania, zmierzające do utworzenia ruskiego uniwersytetu, należy przypuszczać, że trudności dadzą się usunąć.

Wiedeń. (Tel. wł.) W wiedeńskich polskich kołach poselskich panuje oburzenie z powodu warcholskiego i demagogicznego postępowania narodowych demokratów i to nie tylko wśród stronnictw większości ale i u „sympatyków” grupy endeckiej. Przypominają, że gdy wszechpolacy byli u steru Koła wyzyskiwali dogmat solidarności dla najdrobniejszych spraw partyjnych, teraz zaś rozgoryczeni pogromem wyborczym świadomie fałszywie informują opinię o sprawie, w której sami przecie udział brali i dokładnie o jej stanie są powiadomieni, a to dla odegrania roli narodowych bohaterów. (Odgłosem tego oburzenia sympatyków jest i wczorajszy artykuł „Gazety Nar.”, potępiający postępowanie wszechpolaków. Red.)

Stanowisko senatu.

Otrzymujemy następujące pismo: Senat Akademicki Uniwersytetu lwowskiego, wysłuchawszy i szczegółowo rozważywszy na posiedzeniach dnia 13 i 14 grudnia 1912 sprawozdanie rektora z audyencji odbytej wraz z deputacją Uniwersytetu u ministra wyzna i

oświaty oraz z konferencyi, którą rektor wraz z delegacją Uniwersytetu przeprowadził dnia 8 b. m. we Lwowie a dnia 11 bm. w Wiedniu z Prezydium Koła polskiego i ministrem Długoszem w sprawie wyraźnego stwierdzenia polskości Uniwersytetu lwowskiego w zamierzonej zapowiedzi stworzenia Uniwersytetu ruskiego — uchwalili przyjąć z wdzięcznością do wiadomości zapewnienie prezesa Koła polskiego, że w rokowaniu o utworzenie Uniwersytetu ruskiego Prezydium Koła polskiego przestrzegać będzie jak dotąd zasady, aby wraz z zapowiedzią założenia Uniwersytetu ruskiego wyraźnie stwierdzony został polski charakter Uniwersytetu lwowskiego.

Zarazem Senat Akademicki wyraża przekonanie, że sprawie tej należy poświęcać także i nadal najbaczniejszą i wytężoną uwagę, zwłaszcza wobec ciągłego nastawiania na polski charakter Uniwersytetu lwowskiego a przedewszystkiem wobec grożących mu w razie przedłużenia się okresu przejściowego dążeń do utraktywizacji. To też Senat akademicki pragnie jak dotąd tak i w przyszłości współdziałać z czynnikami decydującymi, aby uzyskać w myśl uchwały Koła polskiego z 23 maja b. r. ostateczne i wyraźne stwierdzenie polskości Uniwersytetu, które jest najżywością dla dalszego istnienia i rozwoju postulatem.

Obok tego wysuwa się konieczność warowania autonomii Uniwersytetu jako rękojmi utrzymania wszechnicy na wyżynie szczytnych jej zadań, zwłaszcza że na Uniwersytecie tym w czasie przejściowym ma dojść do przygotowania i ustanawiania sił naukowych dla zamierzonego Uniwersytetu ruskiego.

Senat akademicki nie może stwierdzić, jakoby obawa przed niepomyślnym obrotem rzeczy co do obu tych spraw, tj. zarówno co do utrzymania polskości uniwersytetu jako też co do zabezpieczenia jego autonomii była istotnie i w sposób usuwający wątpliwości wykluczona.

(Obawy senatu tyczą się widocznie apetytów ruskich a nie stanowiska prezydium Koła. Red.)

IZBA POSŁÓW.

(128 posiedzenie XXII sesji z dnia 14. grudnia).

Wiedeń. (TBK.) W dalszym ciągu rozprawy o dostarczaniu koni p. Daszyński uzasadniał wniosek mniejszości komisji, aby ustawa obowiązywała tylko w razie wojny lub niebezpieczeństwa wojny i aby osoby trudniące się przewozem przewozowym, uwolnione były od obowiązku dostarczania koni, jeżeli posiadają tylko jednego konia.

P. Resel uzasadniał drugie wotum mniejszości.

Zabrał głos p. Exner (czeski narodowy socjalista) i przemawiał po czesku.

Po sprawozdawcy mniejszości p. Exnerze przemawiali jeszcze pp. Stojan i Stahl poczem sprawozdawca Haller zauważył, że większość komisji zadawała się rezolucją, ponieważ zapowiedź ministra obrony krajowej daje rękojmię, iż ustawę interpretować się będzie w myśl życzeń, objawionych w komisji.

Wszystkie poprawki mniejszości odrzucono i uchwalono ustawę w brzmieniu rządowym w 2 i 3 czytaniu. Przyjęto też rezolucję zgłoszoną przez komisję.

Nastąpiły obrady w sprawie ustawy weterynaryjnej. Przemawiał p. Kollar poczem obrady przerwano.

Następne posiedzenie we wtorek. Na porządku dziennym ustawa o świadczeniach wojennych oraz sprawy nietykalności poselskiej.

OBSTRUKCYA.

Wiedeń. (Tel. wł.) Obstrukcyi czeskich radykałów i południowych Słowian nie udało się dotąd złamać. Obstrukcyja wybuchła na posiedzeniu Izby już przy ustawie o poborze koni, a rozpoczął ją radykał czeski Exner, jako sprawozdawca mniejszości. Zapowiedział on, że będzie tak długo mówił, iżby wejście ustawy o świadczeniach wojennych na porządek obrad wczorajszego posiedzenia, stało się niemożliwe. Gdy go jednak zapewniono, że większość nie

myśli ustawy tej forsować już w sobotę, poniechał obstrukcyi.

Druga porcja obstrukcyi zaaplikowana została komisji budżetowej przez południowych Słowian. Tu zatkął normalny tok obrad swą mową p. Dulibič, który przemawiał aż do północy. Ponieważ większość komisji była zdecydowana przetrzymać obstrukcyę i posiedzenie odbywać aż do rana albo i dłużej, zaś p. Dulibič nie czuł się widocznie na siłach — posiedzenie odroczone do jutra.

Wiedeń. (TBK.) Na początku posiedzenia komisji budżetowej Słowienicy postawili wniosek o zamknięcie posiedzenia, względnie o obradowanie nad innym przedmiotem.

Wniosek ten po dłuższej dyskusji odrzucono. Kilkunastu mowców w stanowczy sposób oświadczyło się przeciw temu, aby obstrukcyja małej grupy tamowała obrady komisji.

W dalszym ciągu obrad nad prowizoryum budżetowym p. Diamand zgłosił szereg wniosków: w sprawie niesienia pomocy w okolicach dotkniętych brakiem pracy, w sprawie zbadania drożyzny węgla, pomocy dla małych rolników, rezolucye i wnioski w sprawie zmiany poszczególnych paragrafów budżetowych.

Po przemówieniach kilku innych posłów zabrał głos o godz. 8 Chorwat p. Dulibič.

P. Dulibič przemawiał do godz. 12 w nocy poczem posiedzenie zamknięto. Następane w poniedziałek popołudniu.

Pragmatyka służbowa.

Wiedeń. (TBK.) Komisja pragmatyki załatwiła wczoraj całą ustawę. Ustawę o urzędnikach przyjęto w imiennym głosowaniu w brzmieniu uchwalonem przez Izbę posłów. Poprawki odrzucono. Przyjęto też rezolucyę, ady stasunki płacy i postanowienia pragmatyki dla nauczycieli działały wstecz od dnia wejścia w życie pragmatyki urzędniczej. Na tę rezolucyę zgodził się przedstawiciel rządu. Następnie przyjęto ustawę o służbie państwowej ze zmianami zaproponowanymi przez sprawozdawcę.

Wiedeń. (Tel. wł.) Jest nadzieja, że mały plan finansowy będzie w komisji jeszcze przed świętami załatwiony. Podatek od wódki będzie podwyższony, o przejściu podatku od piwa niema mowy. Prócz tego uchwalone zostaną drobniejsze podatki. Dochód z nowo uchwalonych podatków obroncy będzie na sanacyę finansów krajowych i na pragmatykę służbowa.

Podziemna Rosya.

Petersburg. (Tel. pryw.) Sąd wojenny II instancji skasował wyrok sądu wojennego w Krasnojarsku w sprawie chorążego rezerwy Kuźnika, t. zw. „prezydenta republiki krasnojarskiej”, który zorganizował w r. 1905 powstanie zbrojne, za co był skazany na bezterminowe ciężkie roboty. Sprawę odesłano do ponownego rozważenia.

Duma IV.

Berlin. (Tel. wł.) „Vossische Ztg.” donosi, że rosyjski prezydent ministrów Kokowcew zawiadomił prezydenta Dumy Rodziankę, że uważa za wskazane, aby posłowie Dumy wraz z prezydentem przedstawili się carowi. Kokowcew dodał, że także udział o pozycyi w tej audyencji wobec obecnego położenia zagranicznego byłby pożądanym.

Prawdopodobnie uczyni o pozycyja temu żądaniu zadość. Przyjęcie ma nastąpić już w najbliższych dniach.

Petersburg. (Tel. pryw.) Kadeci mają złożyć w Dumie wniosek o wybór komisji z 44 członków do sprawy reformy ordynacyi wyborczej.

Petersburg. (TBK.) Duma wybrała swym pierwszym wiceprezesem 289 głosami przeciw 75 księcia Wołkońskiego, b. wiceprezesa III. Dumy, który wreszcie dał się nakłonić do poddania się ściślejszemu wyborowi.

Unieważnienie wyboru Jagiełły?

Warszawa. (Tel. wł.) Z Petersburga telegrafują, że podkomisya 8 sekcji Dumy postanowiła unieważnić mandat Jagiełły. Uchwała podkomisji musi być poddana szczegółowej

dyskusyj w sekcji, poczem pójdzie na *plenum*. Do skasowania wyboru wymagana jest kwalifikowana większość dwóch trzecich wszystkich głosów w Dumie, wobec czego istnieje tylko minimalna nadzieja, że wybór zostanie w istocie skasowany.

Wypadek automobilowy arcyksięcia.

Budapeszt. (TBK.) Arcyks. Józef wyjechał wczoraj automobilem do Erkenyi. W ulicy konie spłoszone skoczyły na samochód, szofer skręcił w bok i samochód zderzył się z wozem kolei elektrycznej. Automobil został uszkodzony, ale można nim było jechać dalej. Z osób nikt nie poniósł szwanku.

KRONIKA.

Kalendarzyk:

Dziś (15 grudnia): rzym-kat. Fortunata. — gr.-kat. Awak.
Wschód słońca o g. 7:16 rano, zachód słońca o g. 5:23 po południu.

Prognoza na dziś:

Galicya wschodnia: Pochmurno, czasem opady, trochę ciepłej, zachodni ożywiony wiatr.
Gal. zachodnia: Pochmurno, czasem opady, łagodnie, zachodni silny wiatr.

Repertuar teatru miejskiego:

W niedzielę 15 grudnia: o g. pół do 4 pop. „Do brze skrojony frak“, krotoczwila J. Dregelyego.
W niedzielę 15 grudnia: o g. pół do 8 w. „Nietoperz“, opera komiczna J. S. Raussa.
W poniedziałek 16 grudnia: III. przedstawienie z cyklu utworów Mollera, po raz I-szy „Mizantrop“, komedia w 5 aktach Mollera — w przekładzie Tad. Zeleńskiego — z Józefem Chmielińskim w roli tytułowej. Abonament nr. 16.

Kino „KOPERNIK“ (Sans rival) Kopernika 2
Dziś nowy program. Sensacyjne dramaty i humoreski. 4139

Powszechny wykład uniwersytecki na prowincyi. W niedzielę 15 bm. Bolechów: dr. W. Schreiber, „Gruźlica a dziecko“. — Brody: A. Tyczyński, „J. I. Kraszewski“. — Brzeżany: J. Karnowski, „J. I. Rousseau“. — Czortków: S. Basiński, „Powieść historyczna Kraszewskiego“. — Delatyn: R. Wacek, „Serbia i Czarnogóra“. — Drohobycz: F. Zamorski, „Piotr Skarga“. — Horodenka: F. Brzeziński, „Hodowla roślin w miezkant, Cz. II“. — Jarosław: M. Woyciechiewicz, „Z biologii zwierząt“. — Kalusz: dr. A. Pryniwicz, „Wychodźstwo polskie po r. 1831“. — Kołomyja: dr. S. Waymann, „J. I. Rousseau“. — Komarno: K. Wegiel, „Z dziejów wojen polsko-tureckich“. — Lisko: G. Kreiner, „O lodowcach“. — Lubaczów: B. Duchowicz, „Dziśniejszy stan alkoholizmu“. — Mościska: A. Talar, „J. I. Kraszewski“. — Przemysł: dr. Pordes, „O sądach przysięgłych“. — Przemysłany: prof. uniw. dr. J. Siemiradzki, „Kolonie polskie w Brazylii połudn.“. — Sądowa Wisznia: L. Wagner, „J. I. Rousseau“. — Skole: dr. W. Filar, „Czarnogóra“. — Sokal: S. Petryński, „Przed wybuchem powstania 1863 r.“. — Stanisławów: Dr. K. I. Ritman, „J. I. Rousseau“. — Stryj: Z. Wołowicz, „Brzegami Rodanu i Renu“. — Tlumacz: R. Chyński, „Ks. H. Kołtataj“. — Tarnopol: dr. M. Piekarski, „J. I. Kraszewski“. — Trembowla: F. Wojakowski, „J. I. Kraszewski“. — Złoczów: E. Horwath, „W przeddzień r. 1863“. — Zółkiew: M. Brandstätter, „Najnowsze prądy w pedagogiach“.

Odczyt. Dziś o 6 w. odbędzie się w sali szkoły św. Antoniego (ul. Łyczakowska) bezpłatny, popularny odczyt p. Zdzisławy Kowarzewej na temat: „Kobieta w handlowości i przemyśle“.

Z pomnika Grunwaldzkiego w Krakowie zdjęto już gipsową figurę króla na koniu i rozpoczęto podnosić za pomocą żurawia nową brązową figurę.

Zjazd neurologów, psychiatrów i psychologów polskich rozpocznie się w Krakowie dn. 20 b. m. i potrwa do 23 b. m. Dotychczas zgłoszono przeszło 80 wykładów. Przewodniczącym organizacyjnego komitetu będzie dr. Pilz.

W lałach krytycznych przemian u kobiet jest naturalna woda gorzka Franciszka Józefa znakomitym środkiem, szczególnie gdy się rozchodzi o to, by przeciwdziałać uderzeniom krwi do mózgu, płuc i serca, a także, aby usunąć w pewny, przytem łagodny sposób zaburzenia cyrkulacji krwi w organach brzusznych. Prof. Sczazioni von Lichtenfels pisze: „Gorzka wodę Franciszka Józefa stosowałem na królewskiej klinice chorób kobiecych w Würzburgu w wielkiej liczbie wypadków, jako wyjątkowo szybko, niezawodnie i bezboleśnie przeczyszczająca. — W aptekach, drogueryach i składach wód mine-

ryalnych należy żądać tego środka leczniczego pełnem imieniem. Polecane środki, jako tak zwane „zastępstwo“, należy energicznie odrzucać. Dyrekcya wysyłała źródła leczniczych Franciszka Józefa w Budapeszcie.

Przejechanie. Na ul. Karola Ludwika automobil SI 987 najechał w całym pędzie na chłopcę nieznanego nazwiska, którego zabrała stacya ratunkowa.

Rudera się wali. W podwórzu realności przy ul. Łyczakowskiej l. 124, domek parterowy i inne dwa budynki zamieszkałe grożą lada chwila zawaleniem. Świetny magistracie! jeszcze jest czas zaradzić złemu!

Przytrzymanie zjedziejaszka. Przytrzymał 17-letniego Aleksandra Gerharda, w chwili, gdy chciał jakiejś pani wyrwać torebkę z pieniędzy.

Bankiet straży ogniowej. Magistrat miasta Stanisławowa wydał w tych dniach bankiet ku uczczeniu dzielnej straży ogniowej. Podczas wieczery, ku serdecznej radości uczujących, podano kawę „Diadal“ z marką ochronną 2 słonie, która jest najlepszą w świecie i ma tę właściwość, że nie traci zapachu, ni siły, ni smaku. Należy tylko baczyć na opakowanie. Wszędzie do nabycia. 4050

Jakie podarki mam robić na gwiazdkę?
Na to pytanie gotowa odpowiedź, jeśli zwiedzimy we Lwowie przy ul. Hetmańskiej 12 filię światowej firmy S. Schein, c. i k. dostawca nadworny i kameralny w Wiedniu I. Bauernmarkt 10—14. Znajdziemy tam nie tylko przedmioty na ler praktyczne do urządzenia mieszkań, lecz także tysiące artykułów luksusowych bardzo stosownych do powyższego celu tak dla pań i panów jak i dla dziatwy. Śliczne zdobne poduszki na kanapy, kapy koronkowe, wschodnie hafty, gobeliny, stoliki luksusowe, parawany, jedwabne kobierce, skórki angorskie i tysiące innych przedmiotów wabią nasze oko, ceny zaś od najniższych, bo już od 1 K aż ponad 1000 K. Każdy stan znajdzie tam coś stosownego dla siebie. 4125

Z sali sądowej.

Postrzelenie narzeczonej.

Przed zwykłym trybunałem karnym odbyła się rozprawa przeciw Ludwikowi Ziembie, oskarżonemu o ciężkie uszkodzenie ciała dokonane na swojej narzeczonej Antoninie Kopyszyńskiej. — Akt oskarżenia zarzucał oskarżonemu, że w sposób zdradziecki strzelił dnia 1. listopada b. r. do Kopyszyńskiej, a kula ugodziła ją w ramię, powodując ciężkie uszkodzenie ciała.

Rozprawie przewodniczył radca Guillaume, oskarżał prok. Sywulak, a bronił oskarżonego dr. Emil Taubes. Oskarżony przyznał się do czynu, tłumaczył się tylko, że czyn ten popełnił w stanie pijaństwa. Trybunał uwzględniając obronę oskarżonego, uwolnił go od zbrodni ciężkiego uszkodzenia ciała, a zasądził go tylko za przekroczenie pijaństwa na trzy miesiące aresztu do którego wliczono 6-cio tygodniowy areszt śledczy. Na wniosek obrońcy, który wyrok przyjął, odroczone oskarżonemu odbycie reszty kary i wypuszczono go natychmiast na wolną stopę.

Depesze „Ekonomisty“.

Z giełdy.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczorajsza giełda była znów w depresji a to z powodu rozmaitych niepokojących a niesprawdzonych wiadomości politycznych, złych relacji z giełd zagranicznych i słabego zaopatrzenia tygodniowego. Kierujące papiery doznały niżki, renty spadły znów o 10—20 h.

Ropał dla Galicyi.

Wiedeń. (Tel. wł.) W sprawie ropalu dla galicyjskiego przemysłu i elektrowni miejskich we Lwowie i Przemysłu odbyła się wczoraj decydująca konferencya dyrektora Związku fabr. dra Battaglii z ministrem robót publ. Trnka i szefem sekcji Homannem przy uczestnictwie

pp. Lubomirskiego, Stesłowicza, Raucha, Kolischera i Śliwińskiego. Rezultatem jej jest uzyskanie po bardzo wielu trudnościach na pierwsze półrocze 1913 800 cystern dla Związku fabrycznego do podziału między potrzebujące zakłady. Akcya ta ma charakter zapomogowej ze względu na brak węgla. Min. Trnka oświadczył, że o dalszych ustępstwach pod tym względem nie może być mowy.

Sprawa opłat szynkarskich.

Wiedeń. (Tel. wł.) Bawiła tu wczoraj deputacya gal. Związku gosp. szynkarskiego, złożona z pp. Janowicza, Loewenhecka ze Lwowa i Kruga z Przemysła w sprawie zniesienia osobnego podatku szynkarskiego w razie podwyższenia podatku od wódki i reformy opłat szynkarskich w tym duchu, by wymiar ich stosował się do faktycznej konsumpcji wyszynku a nie jak dotychczas był dowolny. Co do pierwszej sprawy min. Zaleski oświadczył, że żądanie to jest zupełnie uzasadnione i będzie też spełnione — co do drugiej, należy ona do kompetencji Sejmu. Deputacya udała się następnie do posłów Lea, Abrahamowicza, Loewensteina, Halbana, Raucha, Kolischera i K. Lewickiego, którzy przyrzekli, że na najbliższej sesji sejmowej sprawa ta wejdzie pod obrady. W sprawie sprzedaży piwa flaszkowego otrzymała deputacya przyrzeczenie rychłego jej uregulowania w drodze rozporządzenia.

Sprawozdania giełdowe i towarowe.

Spirytus.

Wiedeń 14 grudnia 1912 (telefon własny). Za towar kontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 Hl. płacąc 59— do 60—. Gotówką — i — — Tendencya: silna.

Ropa.

Dzienne ceny ropy targu lwowskiego z dnia 14 grudnia 1912 r.

Wszystko za 100 kg. netto.

Sprawozdanie zaprzysiężonego sennala Alfonsa Gostkowskiego. Lwów Pasaż Hausmana l. 1, tel. Nr. 1069.
Ceny podane w halrach za 100 kg. loco cysterna, stacya Borysław, zamknięcie notowań godz 5 popoł.

Waluta (termin dostawy):

15 grudnia	658—660
31 grudnia	663—665
31 stycznia	684—688
styczeń-luty-marzec	704—706
lut-marzec-kwiecień	712—714
rok 1913	740—750

Tendencya: Brak transakcji, wobec czego ceny podane bez zmiany. Przez cały dzień usposobienie targu było wyczekujące i pozostało takim aż do ostatniej chwili. Już przed zamknięciem jednak notowań, targ otrzymał wiadomość o możliwości dalszego lombardowania ropy przez krajowy związek producentów. Wiadomość ta, która powinna była wystarczyć na poprawienie usposobienia targu, na razie jeszcze nie wywołała bezpośredniego skutku, gdyż żadnej transakcji i po otrzymaniu tych wiadomości nie zawarto a silna na targu działająca kontrolna stara się przeciwdziałać usposobieniu wyżkowemu. Należy oczekiwać w ciągu najbliższego dnia wyjaśnienia sytuacji targowej.

Zboże.

Budapeszt dnia 14 grudnia 1912.

Pszemica na kwiecień 11:85—11:86, pszemica na maj —, Zyto na kwiecień 10:40—10:41, Owies na kwiecień 11:05, Kukurudza na maj 7:60—7:61.

Oferty: mierne.

Chęć kupna: mierna.

Uspokobienie: spokojne.

Pogoda: łagodnie.

Zamknięcie giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 14 grudnia 1912.

Dziś o godz. 2:30 popoł. notowano.

Akcye austr. Zakładu kredyt. 594:50, Akcye węgierskiego Zakładu kredyt. 765:50, Akcye Anglobanku 310:50, Akcye Unionbanku 352:00, Akcye Länderbanku 471:—, Akcye Bankvereinu 490:50, Akcye Bodenkredit 1130:—, Akcye galic. Banku hip. 618:—, Akcye Praskiego Banku kredytowego —, Akcye kolei państwowych 656:50, Akcya kol. —, ud. 95:00, Akcye kolei póln. 4725—4726, Akcye kolei czerniowieckiej 503:00, Akcye Alpiny 945:50, Akcye Rima Muranyi 665:50, Akcye Prag. Towarz. žel. 3194—3195, Akcye Fabr. bronii 830:—, Akcye turaackie tytoniowe 271:00, Akcye gal. Karpackiego Tow. naft. 720:00, Oblig. węg. indemniz. —, Renta majowa 82:40, Renta kor. austr. 82:50, Renta kor. węg. 82:35, 50 l. list. Tow. kred. z amsk. 81:80 4-proc. listy Banku hipot. 82:25, 4 pół proc. l. Banku hip. 89:50, 5-proc. list. Banku hipot. —, 4 proc. listy banku kraj. 84:75, 4 i pół proc. B. ac. 91:50, 4-proc. gal. Oblig. prop. 94:25, 4-proc. gal. pożyczka kraj. z r. 1896 82:50, 4-proc. pożyczka m. Lwowa 86:—, 4-proc. poz. m. Krakowa 81:25, osy tur. 207:25, Marki 1:831, Ruble 254:—, 5-proc. renta rosyjska 193:50.

Akcje Skoda 680 00 Galic. Bank kred. 94-25-95-25,
Powsz. Bank depozytowy 498 —, Nowa renta koron. austr.

Usposobienie osłabione z powodu sprzedaży przy
końcu tygodnia, niepewnej sytuacji politycznej, słabej za-
granicy i naprężenia stosunków pieniężnych.

NADEŚLANE.

Artykuły i notatki w tym dziale zamieszczone nie pocho-
dzą od Redakcyi.

3 prc. T. S. L.

2 prc. Bursa Batorego.

KINO „KOPERNIK”

Nowa sala teatralna dwupiętrowa przy ul. Ko-
pernika 1. 9, róg ul. Lindego. Kino „Kopernik”,
zwane „Sahs rival” od piątku dnia 13. grudnia
do piątku dnia 20. grudnia, ogłasza nowy artystyczny pro-
gram, we Lwowie nieznanym.

Program od 13. do 19. grudnia 1912.

- I. 1) Przejazdka wśród uroczych gór (zdjęcie z natury).
2) Agata poszukuje koniecznie męża (Humoreska).
- II. Piekielna zemsta niewolnicy, dramat w 3 aktach o tre-
ści nader urozmaiconej 3) Akt I. 4) Akt II. 5) Akt III.
6) Zakochany Turek (Humoreska).
- III. Bandyta kolejowy w szponach dedektywa, nadzwyczaj
sensacyjny dramat amerykański. 8) Walka rywali.

Kino „Kopernik” daje 3 prc. na T. S. L. — 2 prc. na
Bursę Batorego. 4124

Zivnostenská Banka

Filia we Lwowie — ul. 3-go Maja 1. 2

Kapitał akcyjny i fundusze rezerwowe
przeszło K. 100.000.000.

Oprocentowujemy wkła- 4 1/2% z prawem podej-
dki na książeczki po 2 1/2% mywania dziennie
do K. 5.000 bez wypowiedzenia, a wkładki z wy-
powiedzeniem 4 3/4% Wkładki na rach- 5 1/2%
60-dniowym po 4 1/4%. — nek bieżący po 5 1/2%
z prawem podejmowania dziennie do K. 10.000 bez
wypowiedzenia. — Polecamy nasz

KANTOR WYMIANY

Przeprowadzamy wszelkie transakcje finansowe
z Ameryką bardzo szybko i korzystnie. 3687

Specjalista chorób wener., skórnych i kosmetyki

Dr. HENRYK ROSMARIN

po studiach w Wiedniu i Paryżu ordynuje przy ulicy
Kopernika 11. 4110

HELIOS KINOTEATR ARTYSTYCZNY

ul. Grodecka 2.

Przedstawienia codziennie od godz. 4-tej do 10-tej. Ceny
miejsc: od 20 h. do 1 K. 4113

DZISIEJSZY PROGRAM:

1. Do światła. Komedia. 2. Dziennik Gaumont. Aktualno-
ści. 3. U wrót śmierci. Sensacyjny dramat w 4 aktach.
4. Szkice etnograficzne Bretonii. Obraz kolorowany. 5. Nie-
zwykle podarunek Farsa. 6. Film wojenny Nr. 7. Bitwa
przy Lucie Brgas pod gradem eksploz. szrapneli.

Firma

RAUCZYŃSKI & OBERSKI

ul. Karola Ludwika LWÓW Filia ul. Haicka 6

poleca 2622

ZABAWKI KRAJOWE

Z LEŻAJSKA i JAWOROWA

w olbrzymim wyborze.

Tungstam

Najtrwalsze
Żarówki Wolfr-
nowe
oszczędnościowe z ela-
stycznym drutem. Wsze-
dzie do nabycia. Towarzy-
stwo „Tungstam” Wiedeń
IV-2, plac Müllwalle Nr. 2.

4031

Czcigodna gospodyni!

proszę kupować wyłącznie

DIADAL

paloną Kawę

która jest najlepszą na świecie,
nie traci nigdy swej siły, sma-
ku i zapachu. Prawdziwa tylko
w zamkniętych paczkach z tą
marką ochronną.

Strzeżmy się przed bezwarto-
ściowymi naśladowcami. Do
każdego 2 kilo darmo garnuszek
reklamowy. Generalny zastępca
na Galicyę: Lamm & Co, Lwów.

Diadal kawa palona 1/4 kg. K 1-25

Diadal salon. pal. 1/4 kg. K 1-35

Elite Diadal palona 1/4 kg. K 1-50

Diadal kawa palona znosi wskutek swej wydatności
podwójnie tyle domieszek, jak każda inna kawa, jest
zatem najtańsza. — Do nabycia we wszystkich skle-
pach korzennych. 4049

„OLLA”
jest dowodnie najlepszą
hygieniczną specjalnością
GUMOWA
pełna gwarancja
Wszędzie do nabycia.
Cenniki darmo.
wysła „OLLA”
fabryka gumy
Wiedeń II, 031
Prater-
strasse 57

OLLA guma jest pierwszo-
rzędną marką.

„OLLA”
Polecone przez
przeszło 2000 lekarzy
miejsca do nabycia
OLLA uwidocznione
przez plakaty.
Cena 4, 6 i
8 kor.

Najchętniej używane sorty: 1205, cena za tuzin 6 ko-
ron, 1204 cena za tuzin 8 koron. Między innymi mo-
żna nabyć „OLLE” we Lwowie w aptekach: P. Miko-
lascha, J. Beisera, Ad. Aschkenazego, N. Dobrzań-
skiego, F. Dewechy'ego, J. Płepes-Poratyńskiego, Ant.
Ehrbara, w drogueryach: Mikolascha i Sp., Jak. Re-
chena, H. Grünspanna, Al. Hübnera, Sudhoffa i Gra-
bowskię, A. Beacoka, I. Fruchtmanna oraz we wszyst-
kich aptekach, drogueryach całego kraju. 3968

CLAUDE FARRERE.

61

WALKA.

Przełożyła

Jadwiga Mroczkowska.

Lecz jego ramię, strasznie rozdarte, spły-
wało takim strumieniem krwi, że żółta jego twarz
już zzieleniała.

Wybuchający pocisk dosięgnął go widocz-
nie poprzez jeden z trzech otworów tarczy, a
w wieżycy nie było nic słycać z powodu panu-
jącego na zewnątrz nieprzerwanego łoskotu.

Kanonierzy, wspierani przez Fergana, uto-
żyli swego wodza pomiędzy dwoma działami.
Żył jeszcze. Dał znak i przemówił cichutko, lecz
głosem wciąż jeszcze rozkazującym:

— Na stanowiska!...

Kanonierzy posłuchali. Pozostał tylko Fer-
gan, pochylony nad twarzą umierającego.

I stała się wtedy rzecz osobliwa.

Podoficer przybiegł natychmiast: jemu przy-
padł w udziale zaszczyt objęcia opustoszałego
stanowiska.

Przesadził leżące ciało, pochylił się, by
podnieść telemetr, który wysunął się z okrw-
wionej ręki i zbierając się sięść na siodełku,
zwrócił w palcach instrument z wahającą miną
szlówka, który sam uważa siebie za nieświa-
domego.

Fergan, pomimo szczerzego smutku, uśmie-
chnął się:

— Bóg wie, jak sobie z tem da radę!...

Wówczas markiz Yorisaka wyprostował się,
podniósł prawą rękę i dotknął nią podoficera,
który się odwrócił.

Głowa konającego poruszyła się na prawo
i na lewo:

— Nie! nie ty!

I swe zamglone już oczy utkwil ze ździ-
wieniem w oficerze angielskim:

— Ty!

Herbert Fergan wzdrygnął się zdumiony.

— Ja?

Zawahał się przez chwilę. Potem ukląkł
przy markizie Yorisaka Sadao i powiedział ci-
chutko, jak się mówi do chorego, którego obla-
kała maligna:

— O-Sadao san, jestem Anglikiem... neu-
tralnym...

Powtórzył to dwukrotnie, wymawiając wy-
raźnie każdą zgłoskę i podkreślając:

— Neutralnym... neutralnym...

Lecz umilkł nagle, gdyż blade wargi poru-
szyły się i wybiegł z nich szept, chrapliwy szept,
zrazu niewyraźny, później jaśniejszy, silniejszy...
zgłoski, wyrazy, śpiew:

Jeszcze się stroją w szatę
najbogatszą
gałązki rozkwitłych czereśni,
a miłość tych,
co na to patrzą
ostatkiem płonie uniesień...

Herbert Fergan słuchał i nagły chłód prze-
niknął jego żyły.

Prawie już martwe oczy nie odrywały od
niego nieruchomego i posępnego spojrzenia, w
którym zdało się lśnić odbicie dawnej jakiejś
wizyi. Jakimś nadludzkim wysiłkiem zaśpiewał
jeszcze:

— Mówił mi: „Śniłem
O tobie tej nocy. Włosy twoje

oplatały mi szyję i okalały ją,
jak czarny naszyjnik
i pierś mą objęły”...

Herbert Fergan, biedszy, niż sam Yorisaka,
odsunął się wstecz, odwrócił głowę, chcąc uni-
knąć tego straszliwego spojrzenia.

Lecz nie mógł uniknąć głosu, głosu stra-
szniejszego, niż spojrzenie:

„Pieściłem je i były moje:
złączeni na zawsze tych wło-
sów spletem, z ustami na
ustach, byliśmy, jakby dwa
bluszcze z jednego wyrosłe
korzenia...”

Głos dzwiedział, jak kryształ, mający za
chwilę prysnąć. Powoli twarz Fergana przybie-
rała zwykłą swą barwę i oblała się purpurą
wstydu i upokorzenia, jak po otrzymaniu po-
liczka.

Głos kończył pospiesznie, podobny do głosu
chciwego wierzyciela, który się nagle rozkazują-
cym tonem dopomina zwrotu należności:

„I tak zwolna, zwolna, zda-
wać mi się zaczęło — takeśmy
byli złączeni w uścisku,
że ja się staję tobą, a ty
jak sen mój własny poczynasz
wnikać we mnie”...

Głos zamarł. I tylko jeszcze uporczywe spoj-
rzenie rzuciło wraz z ostatnim błyskiem rozkaz
stanowczy, jasny, niewzruszony...

(C. d. n.)

MEBLE

w największym wyborze
po nader przystępnych
cenach tylko w składzie

Henryka Fischa

LWÓW Pasaż Mikolascha. Ulgi
w spłatach.

Pismem kieruje KOMITET REDAKCYJNY.

Redaktor naczelny: Dr. ROGER BATTAGLIA.

Opisuje redakcyjny redaktor: JERZY KONARSKI

Wydawca: Spółka Wydawnicza „Gazety Włócznej”.

Drukarnia Spółki Wydawniczej „Prasa” ul. Szkoła 4.